

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 28.

LA PRIMERA NIT

Lo teatro representa una sala ab arcoba pintada de nou; porta a l'esquerra qu' es la d' entrada, á la dreta balcó; tots los mobles nous de trinca en tots ells s' hi veu la ma mestra de la refinada coqueteria femenina.

En lo llit de matrimoni que ocupa casi tota l' arcoba es hont s' hi nota més rato perdut perque fassa goig, lo cubreix una banova de *croché* formant rosas y aucells que ressaltan molt a favor del paper de color de rosa que 's transparenta per entre mitj dels molts clars que deixa l dibuix. quatre grans llassos de seda blava ocupan los quatre caires del llit que t' ls llassols tant perfumats com los cuixins, despedint tots ells una aroma tant agradable que esparjintse per tota la habitació arriba fins sota del llit, hont reposa tranquilament una hermosa *tassa* de porcelana ab un molt ben pintat ull al fondo.

Tots los mobles restants demostran, com crech haber dit, molta pulcritud y coqueteria en la colocació. La calaixera que ocupa un lloch convenient en la sala, está cubierta de magnífichs regalos de boda, vanos de seda, arrecadas agullas de pit, anells d' or, un joch de café xinesco y altres molts objectes capritxosos. En cada un d' ells hi ha una tarjeta ab dedicatória més ó menos afectuosa, ab la qual qualsevol observador notaria que hi ha *regalos regulats per forsa*. Mes no divaguem.

Al mateix temps que ab veu de cantar seguidillas un sereno diu que son las *onse*. s' obra la porta del fondo donant pas á una jove y elegant parella, mudada de cap á péus. Ell coixeja una mica perque li fan mal las botinas; ella camina ajupida perque la cutilla l' estreny massa. mes á pesar de tot en los rostres dels dos s' hi llegeix una *alegría vergonyosa* que fa creure que encara qu' están patint horriblement l' un per las botinas y l' altra per la cotilla... son felissos.

—Gracias á Dèu qu' estém sols: diu ell.
—¡Ay! si: diu ella llensant un suspir que no sè com classificarlo.

—Jo creya que may més haurian marxat aquella turba de parents y convidats que no fan altre servey que molestar á qui com jo li apretan las botinas...

—Y com á mi la cotilla.
(Pausa.)

—Enriqueta...
—Rafelet...
—Vet' aquí l' hora arribada; ja ets mèva, ja soch t'eu, zoy, rateta?
—Oy, titet.

(S' abrassan, pausa. un rellotje de *sobre mesa* no poguent veure alló toca las dotze solsament per destorbar á la parella).

—¡Las dotzel exclaman tots dos.

—Donchs...
—¿Que?
—A... dormir, qu' es tart.
—Si: diu ella.
(Gran pausa, tocan dos quarts d' una.)
—¡Dos quarts d' una!
—Dos quarts d' una y encare estém aixis...
—¡Acabém!
—No: comensém: ¡quina calor! jo 'm trech la levíta y ero illa (ho fá) y corbata... y botinas y...
—¡Rafelet!
—¡Enriqueta!
—¿Vols treure'm l' agulla del cap que aguanta la mantellina?
—Ja está.
—Are... afluixa'm los cordons de la cotilla, que jo sola no puch.
—Tè. ¿Y are?
—Res més; si, ajuda'm á treurer las botinas.
—¡Ay!
—¿Que?
—Res: (pausa curta) Rafelet. ¿Saps qué penso? qu' es tart y...
—Fora por; una, dugas, tres, ja estich.
—Quatre cinch y sis, jo també.
(Dugas cadiras rodan per terra atropelladas per qui té ga as de deshabitar la sala y habitar l' arcoba que feya rato qu' era mirat de qua d' ull.)
(Pausa.)
—Enriqueta. (ab veu dolça.)
—Rafelet. (ab carinyo.)
—¿Apago 'l llum?
—No: es dir, si: pero... jo vull ser qui l' apagui.
—¡Ay ay! Per qué?
—Ja t' ho diré quan será apagat.
—No: vull saberho are.
—Donchs... ¿m' estimas?
—¿Que si t' estimol? Aixó 'm preguntas? ¿Aixó 'm dius? ¿Aixó pensas? ¿aixó duptas? ¿Que no sabs lo cal sat que hi fet malbé amunt y avall del passeig de *Gacia* tot fente l' amor? ¿Que no recordas quantas vegas hi estat *encostipat* per haver passat part de la nit al peu de ta finestra? ¿Que no calculas los colls de camisa que hi desplanxat ab ma suhor tot ballant ab tú? ¿Que no...
—Si sí Rafelet, ja sè de la manera que m' estimas; jo també t' estimo igual, potser més si es posible. Sens tú no podria pas viure, per lo tant, com qu' hi senti dir que qui apaga 'l llum en la primera nit es qui primer mort, jo l vull apagar y...
—Y jo, encare que no crech en cap de las mil falornias per aquest istil que sento dir, no vull que l' apaguis; deixemlo estar fins que s' apagui per ell mateix, que massa que ho farà quan no hi haja més espelma.
—No, no... es necessari apagarlo, perque 'm sembla que 'ls cromos que hi ha en aquell quadro de la

sala m' estant mirant tot ribent maliciosament entre dents y... me 'n dono vergonya.

—¡Jal ja! ¡jal!
—¡Si, si, ja pot's riure!
—Vaja donchs, vull compláuret; que s' apagui 'l llum. ó més ben dit apaguemlo tots dos.

—Aixis, bueno.
—¡Fuuú!
(Queda l' escena completament á las foscas, pausa.)

—Titet.
—¿Qué vols, rateta?
—¿Qué... qué no 'm dius res?
—¿Qué vols que t' diga? ¿Qu' ets la dona més hermosa de quantas á horas d' are están entre llansols dormint ó en disposició de dormir? ¿Que jo soch l' home més felis de quants...
—No, aixó ja ho sè; sinó qu' are m' ha vingut un pensament que per allunyarlo de mon cap...

—¿Quin pensament es aquest?
—Que... soch tant felissa que temo que 'l dia que aquesta felicitat disminubeixi. me moriré de sentiment. Los homes son falsos... y si tú algún dia...

—¿Vols callar? Jo sempre seré 'l mateix, sempre estaré tal com... are ¿t' agrada?
—Si...
—Jo no soch d' aquells homes que de cada parell dos d' ells son... lo que jo no soch jo: jo ja estich esperant ab ansia 'l dia qu' un angelet ab lo cabell cargolat y...

—¡Calla!...
—Me digui: «Papá, la mamá diu que m' estima més que tú. ¿Es veritat?» Jo llavors, menjantme'l á pe-tones...

—¡Ay Rafelet!
—¡Ay, Enriqueta!
(Gran pausa.)

—Titet.
—¿Qué?
—¿Sabs que quedarás viudo?
—¿Per qué?
—Perque 'l cabell al mitj del front te fá punxa.

—¿Punxa?
—Punxa: pero per xo...
—¿Qué?
—Res.

—Donchs...
—¡Ay!
—¡Ay!
(Teló ràpit, perque la cosa s' embolica.)

—Res.
—Donchs...
—¡Ay!
—¡Ay!
(Teló ràpit, perque la cosa s' embolica.)

—Res.
—Donchs...
—¡Ay!
—¡Ay!
(Teló ràpit, perque la cosa s' embolica.)

LLUIS MILLÀ.

LO QUE PASSA EN RIPOLL.

Estimat senyor don P. K., director del semanari L'ESQUELLA.

Permetim una vegada a la vida que en las columnas del seu semanari m'ocupi una mica de lo que passa en aquesta calumniada vila de Ripoll, sent de molt facil comprobació tot quant vaig a dirli, en contraposició a tot lo que han dit fins ara alguns periódichs de Barcelona y alguns altres paperots en forma de llibreta com los classichs *Correu Catalá* y *Brusi*. ¡Sembla impossible que sent tan católich, tinguin tan poch escrupul en la mental!

Més víctimas han ocasionat ells sols a Ripoll, que totas las epidemias juntas Dich que han ocasionat víctimas, perque han comensat a introduhir lo cisma y la desconfiansa ab sas falsas noticias, no creyent los habitants poruchs los partes oficials. Apenas un home tenia una mica de diarrea, ó no se la cuydava deixantla desarollar a voluntat seva, ó he 's creya invadit per lo terrible *viojero del Ganges*.

Gracias als anomenats paperots hi han hagut colichs de per riure y colichs de debó, alguns colerichs d'istiu y potser alguns d'entre temps, fills en sa major part del panich y de la alarma que varen saber difundir ab la noticia de que 'ls capellans no podian dar l'abast.

Desde aquells moments, tenint present lo succehit lo 54, los metjes ja no han tingut punt de repós y 'ls que tenen secrets per tota classe d'enfermetats tampoch. No vulgui veure més medicaments ni receptas que no tenen pares coneguts y que Déu sap d'abont deuben ser fillas Totas curan radicalment lo cólera y casi totas han fet miracles durant la guerra de Crimea. Com a document, notable baix tots conceptes, n'hi transcriuré un que diu aixis.

«Recepta contra lo cólera per medecinal de Castilla.

»Aiguarent.	9/20 de azumbre.
»Vinagre.	2/20 id. id.
»Sal amoniaco.	5 escrupuls.
»Salitre.	4 id.
»Aiga fort.	2 id.
»Oli d'olivas.	3 id.
»Pebre.	4 id.
»Nafta ó benzina.	3 id.
»Esperit de menta.	25 id.

No hi ha cap dupte que pendres aixó y reventar com un cartutxo de dinamita es tot hù; per completar la fórmula, no hi falta res més que l'eter sulfurich, lo cotó pólvora, la nitro-glicerina y la panclastita; vista la recepta no queda'l més petit dubte de que lo cólera desapareixerá y desapareixerán del cos, tot fins los ulls de poll.

Aquí, senyor director, alguns ho han probat y als deu minuts no tenian ja res que 'ls hi fes mal.

Aquest y altres abusos fan que cada dia vagi al parte oficial un contingent de colerichs, que cap ha mort fins al cap de més de vint dias d'haver sigut atacat; alguns fins al cap de quatre ó cinch senmanas. ¡Quin cólera més esbravat! Si es cólera, puch ben assegurarli que ha tornat molt a menos; que ha perdut tota l'influencia y poder que tenia l'ay 65 y que tant sols s'alimenta de las limosnas que de bona voluntat l'hi fan las personas que tenen una mica d'indisposició.

Jo que vaig presenciar (desgraciadament) la mort de molts amichs y companys en lo dit cólera del 65, hi vist també alguns cassos ara. En molts malats, res de rampa ni vomit; tot lo més alguns ascós, y si tal rampa, de tan bona fe y tan cassolana, que passanthi una mica la má desapareix desseguida.

De tots modos aquest estat ha calmat molt, perque ha disminuít lo panich y la mortalitat no ha sigut pitjor gracias al senyor arcalde.

Petit y sech com es, per tot se 'l veu, sembla una sargantana que no está may quieta; aquí ha fet fogatas, ha rentat las clavagueras, ha fumigat las casas, ha socorregut als pobres, ha posat depositos de sofre, glas y otras materias gratis per tothom; per ell y per las dos companyas de municipalis (compostas cada una d'un sol individu) no hi ha prou elojis. No poguent ja més ell tot sol per aliviar la miseria de la vila (verda der cólera que l'invadeix, gracias als tractats de comers) ha iniciat una suscripció a la que ha respost la població de una manera bastant digna, fent excepció de un ricatcho, que no vull nomenar que ha dat ¡¡¡sis quartos!!! per una sola vegada.

Ara no vajuin a creure que tothom ha seguit l'exemple d'aquest home ple de Santa unció cristiana, no senyor no, hi ha hagut pobre que necessita de tot lo seu jornal per menjar, que ha dat ¡tres pessetas! Bè es vritat que no es tampoch una gran cantitat, pero si treyem la proporció trobarem que lo senyor dels sis quartos hauria tingut que dar lo menos trenta mil duros.

Aquesta noticia nos complauria véurela en los dos paperots indicats; llavors l'hi enviariam lo nom ab lletras de adorno. Pero no ho publicarán, no tinga por; com son tots del mateix remat prefereixen dir que en Ripoll moren 25 ó 30 personas diarias, quan lo dia que més, han sigut sis, y encara d'ells sols dos classificats

com a presuntos conatos de sospelxa de temors de cólera morbo casula.

De tots modos hi ha hagut un número de defuncions a las que no s'hi estava acostumat los demès anys per la mateixa época y podem dar com a bèn oficial lo següent resumen del contingent de defuncions ocorregudas en Ripoll.

Un 35 per cent de criaturas menors de cinch anys dadas com a colerichs y la major part han fet cuchs llarchs de més de un pam; las que han sigut medicadas ab l'asantonina se han salvat casi totas.

Un altre 35 per cent de personas ja atxacosas de temps y majors de 60 anys.

Compariu ara lo que queda, majorment si 's considera 'l número total de defuncions en un contingent de vuit mil ánimas. Del 30 per cent que resta, una mitat lo menos ha mort de una *canguelitis aguda* y l'altre mitat de imprudencias incalificables.

En los primers moments ó siga 'l dia que un borratxo va passar per los carrers vomitant y que tothom va dar lo crit de *cólera*, varem presenciar una especie de parodia de fugida de Egipte. Molts ripollesos varen corre a buscar lo mal estar a altres punts y alguns forasters varen anar a buscar la mort a Barcelona y altres poblacions. No tots los forasters han seguit lo mateix exemple; molts ne han quedat y ben convenuts de la no existencia de semblant enfermetat, han contribuít a restituir ab la seva actitud, la tranquilitat a la Vila.

Ara ja tot está llest. Los nous *invadits*, tots curan y sense fersé cap remey la major part.

No vull terminar aquesta carta sensa explicarli dos episodis molt curiosos entre los molts que podria contar.

Primer. Sentintse atacat lo guarda-bosch del Cotllar, corra a casa seva, carrega la carrabina, 's tanca en un quarto y aménassa ab pegar un tiro a qualsevol que vagi a dirli alguna cosa. Tres dias va estar aixis tancat, al quart va sortir dihent qu' estaba bõ y sense pendre res més que un petricó d'aiguarent sen va anar a cassar; ab prou feynas al vespre va poguer tornar a casa ab un conill y tornantse a tancar, de cap y de nou va repetir l'aménassa.

«Eh quin cólera de més bona fé? Pues aquest home ja esta bõ.

Segon. L'encarregat de la limpieza dels carrers, va sentirse atacat també y la seva primera disposició va ser enviar pels seus companys, que ab motiu de las circunstancias desempenyan al mateix temps l'ofici de fossers, dihentlos: «amichs meus; tinch lo cólera, mes a dir, soch mort; no vull metjes ni medicinas, no vull pendre res; mentres conservo clar lo meu enteniment, vull fer las últimas disposicions; recordeu os que durant molt temps hi sigut lo vostre j-fe y que sempre vos hi tractat com a amichs; sols en cambi desitjo una cosa que vos la mano: quan m'enterréu, coloqueme de manera que pugui estar ab comoditat y no 'm tireu a la fassa de qualsevol manera, sobre tot no 'm feu mal.»

A tot aixó 'ls ulls l'hi espurnavan y a pesar de la situació, los seus subdits no podian tenirse de riure.

També está bõ y sa com nosaltres.

Al res casos podria explicar, pero me sembla que n'hi ha prou.

Molt se ha parlat dels metjes de la vila; pero sense ficarme en si es certó no lo que diuen, puch ben assegurar que n'hi ha dos: los Sres. Durán y Cavaléria, joves lo un y l'altra que han acabat la carrera aquest any, que bèn ó malament treballan com a negres.

M'agrada fer justicia.

P. A. U.

A N' EN PEPET DEL CARRIL.

Dispensaréu la franquesa que 'm en prenc al dedicar, que ni vos me coneixéu, ni jo crech haveus vist may. Pero he llegit al diari un fet tant piramidat que no registra la Historia acontexement més gran.

Que us varen pendre 'l rellojje en un moment descuidat, aixó no es cap cosa nova ni té res per extranyar, perque molts en nostra terra usan sistema Bismarck. Lo que m'ha deixat atónit lo que no 'm puch acabar la mostra de simpatia que 'us han fet vostres companys.

De segü 'ls heu escrit versos per un bateig, per un sant, per expressar a la ymada en vers lo qu' es estimar. ¡Que amigos tienes Pepito! com los meus si fa no fa.

Jo també 'ls n' he escrit de versos, jo 'ls he sigut massa franca donantme per recompensa (t' haguesis fet respectar).

Convertit en esqueleto fa que suf'eixo mitj any, y tothom de mi se allunya, y no trobo un cor leal que 'm digue... ¿Vols un rellojje com lo den Joseph Barbany?

PELICO MATALASSÉ.

ESQUELLOTS.

Lo pabelló alemany tremola en las islas Carolinas. Y la sanch bull y tremola dintre de las nostras venas.

Espanya, que 's preocupa tant poch dels interessos, com se preocupa de l'honra quan algú, siga gran siga xich, tracta de trepitjarla, esta indignada y clama venjansa.

Es precis donar satisfacció al sentiment públich costi lo que costi y cayga qui cayga.

En aquest punt no hi ha diferencias. Totas las opinions concordan en un sol pensament: salvar l'honra y la integritat de la patria.

Los partits se confonen, perque avants que res més son espanyols y la gent que no professan opinions politicas se uneixen de tot cor als bons patriotas, resoltos a jugarse 'l tot pel tot, a trucos de que no quedi impune l'atentat infame de las Carolinas.

Per aixó LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, no deixarà un instant de tocar a somaten, que aixó es lo que deu fer quan la patria perilla, y quan los Madres se reuneixen per fer una de sas acostumadas fetxorias.

S'ocupa en Mañé y Flaquer de la qüestió de las Carolinas y procura en tot lo que pot, apagar l'entusiasme del poble y deixar sense efecte 'l generós impuls que ha mogut a algunas entitats a obrir suscripciones per costejar barcos de guerra.

Recorda que al declarar-se la guerra de Africa també 's tractava de construhir barcos en aquesta forma, y no vá fersé ni una llanxa.

«Y aixó, afegeix, que aquells eran moments de grandesa y entusiasme, mentres que 'ls actuals son de decadencia y de miseria.»

¡Quanta rahó tè Campoamor, autor de la següent redondilla!

«En este mundo traidor
nada hay verdad ni mentira;
todo es segun el color
del cristal con que se mira.»

En temps de la guerra de Africa periodistas que avuy están xacosos, tenen llagas al coll y portats pel mal humor s'han fet missaires, llavors eran joves, frescos, decidits y professavan ideas liberals.

Per aixó la miseria que invocan, no resideix en lo pais; fermenta dintre d'ells mateixos.

Traslademnos a Villalon, poble de Valladolid, una nit de la senmana passada.

Un gran tribull de vehins se passeja pels carrers del poble arrossegant ruixadoras y latas de petróleo, al crit de «Muera el alcalde». ¡Vivan los microbios!

Lo periódich que publica aquesta noticia s'absté d'explicar la causa de la ballaruga; pero bèn mirat no es necessari tampoch.

Pels vehins de Villalon son més elocuentes y menos temibles los microbis, que 'ls arcaldes conservadors.

«No veuen? Lo cólera no es tant dolent com diuen. A lo menos si n'hi ha que 'n pateixen, n'hi ha també que 'n disfrutan.

Aquí tenen la *Gaceta* que acaba de publicar un decret indultant als penats que sufrian penas leves ó que acabavan lo temps.

Ab motiu del cólera lo govern desahoga 'ls presiris. Los desahoga ab motiu del cólera y per tenirlos a punt de omplirlos de periodistas... perque ja sabrán que ab aixó de las Carolinas, lo govern se venja dels alemanys, perseguint periodistas.

Es un gran entreteniment.

Los estudiants están que no hi veuen de cap ull.

Ab motiu del cólera s'ha suspés l'obertura del curs académich, y s'han suspés també 'ls examens de Setembre.

—¡Ganga, deya un estudiant desaplicat. ¡Ja tenia por de un *suspenso*... y 'l que resulta *suspés* son los examens que havian de suspendre'm a mi.

En una fulla que ha publicat lo Dr. Solsona titulada: «Qui tè 'l cólera grave es perque vol» diu cosas molt

cayas y que valen bè la pena de que 'l públich se 'n enteri y las observi.

Entre altres cosas llegim: «Lo tabaco dolent produheix diarreas; aixis donchs, deu procurarse que siga de la millor qualitat possible.»

Es aixis que 'l tabaco que s' expèn en los estanchs no pot ser més dolent.

Es aixis que 'ls que son molt rics (y aquests son sempre conservadors) son los únichs que poden fumar tabaco que no siga del estanch;

Es aixis que 'l tabaco del estanch 'ns lo fica al cos lo ministeri Cánovas-Cos;

Es aixis que 'l idea dels acordonaments era filla del mateix ministeri.

Resulta que 'l millor vehicul per executar als espanyols en massa lo debèm a la faramalla conservadora.

Robespierre a Fransa ho feya de una manera més neta y més justa. Are, donchs, la comparació entre l' època del terror en 1793 a Fransa y la del 83 a Espanya, qualsevol pot ferla.

Sense separarse de la lògica.

Diu lo mateix autor que la paraula *còlera* vol dir canal.

Donchs ja ho saben. Si volen parlar ab propietat haurán de dir: Deu ab sa divina y justa canal nos ha enviat tal ó qual cosa.

Y si volen parlar fi dirém:

«L' Ajuntament ha posat 25 pessetas de impost per cada *còlera* que tingan las casas de Barcelona.»

L' escena á Valencia, al principi de l' epidemia.

S' estava celebrant una vista á l' Audiencia ab la solemnitat acostumada, quan tot plegat un dels espectadors comensa á dir Joseph, y á esquitxar als seus vehins ab lo que treya de la boca.

—Aquest home t'è 'l còlera: va dir tothom.

Y va reynar un terror general.

Se suspen la vista, se desocupa 'l local, se fan fumigacions en l' august recinto de la justícia, y al socorre al malalt, lo metje li pregunta:

—¿Heu menjat a guna cosa?

—No senyor metje... únicament per esmorsar m' hi fumet un puro de calé.

Tothom va posarse á riure. La causa de aquell trastorn havia sigut un microbi de quarto.

Los periódichs francesos publican una carta del bisbe de Nimes condemnant las corridas de toros y prohibint als seus feligresos que hi assisteixin.

Vels'hi aquí un bi-be qu' es capàs de treure á Sant Lluch de la iglesia no més que perque aquest sant va sempre acompanyat de un toro.

—Mon Diu—que deya la Guerra en la *Charra*— *cet eveque il n'á pas la sang torrerá.*

Se queixa un periódich de que cert arcalde del districte de la Llotja que t'è botiga de comestibles, reparteix bonos de arrós y sigrons entre 'ls pobres del barri en l' inteligencia que 'ls sigrons y l' arrós se venen á casa seva y allá han d' anar á comprarlos.

Jo ja ho veig: los ausilis bènt entesos comensan per un mateix.

Y ademés ¿quin càrrech formal pot ferseli al tal arcalde? Després de tot lo bon home *defensa l' arrós.*

A cala ciutat.

—¿Quin ofici t'è vosté?

L' interpelat qu' es un minyò ab xavos y brusa blava ab las mànigas arremangadas respon:

—Soy *empleyado* del ramo.

—¿Qué volén dir ab aixó?... Home ja podéu parlar en catalá.

—Ah bè... donchs vull dir que soch mosso de taberna.

—¿Y qué t'è que veure l' empleo de que are mateix parlavau ab la taberna?...

—Jo li diré, com que á la taberna hi ha un ram...

Conversa lúgubre:

—¿Voldria ferme 'l favor de deixarme ó llogarme 'l seu ninxo per colocarhi 'l cadáver del meu germá, fins y á tant que hauré fet lo que tinch projectat?

—No hi ha inconvenient; pero digui ¿de qué ha mort lo seu germá?

—Del còlera.

—Ah, no, aixis no, de cap manera. Per res del mon voldria encomanarme res, demá que tinguessen de portarm'hi.

QUÈNTOS.

Un xiste francés.

Se detenen un pare y un fill á contemplar l' estátua de Joana d' Arc, erigida en mitj de una plassa de una ciutat de Fransa.

—Vet' aquí l' estátua de l' heroína de la patria y del pudor! diu lo pare desitjós sempre de instruir y moralisar á son fill.

Y 'l xicot que la sab més llarga de lo que 'l seu pare 's creu, replica:

—May diria, papá, en que 's coneix que Joana d' Arc es casta?

—¿En qué 's coneix?

—En que vá a caball. Si no fòs casta aniria en cotxe com tantas altres.

Un dejú á un tip:

—¿Sab que hi vingut á casa de vosté més de vuit vegadas, sense que may haja tingut la sort de trobarli?

—Pero home ¿vol trobarme de segur? Vingui després de dinar.

Entre un marit vell y una muller jove y guapa.

—¿Sabs Elissa, que quan vé l' Enrich, lo rebs ab una mica massa... com t'è diré jo... ab una mica massa de confiansa.

—Ay, ay, ay aixó que t'è de particular?

—No, res... Vaja, no ho neguis: l' Enrich te fá l' amor. ¿Es cert ó no es cert que l' Enrich te fá l' amor?... ¡Callas! ¿Véus com no tens ni siquiera 'l valor de negarho?

—Bè, ja veurás, en aixó no hi ha res de mal y 'l teu honor no ha de teme res. Al cap-de-vall l' Enrich es un jove leal... y fins aquí s' ha limitat á dirme que 's casara ab mí 'l dia que quedi viuda.

Un director d' escena de cert teatro, vá negarse á admetre un drama de un escriptor molt reputat.

—Pero home que t'è 'l meu drama que no 'l vulga?

—¿Qué vol que li diga jo?... M sembla que no fá per casa.

—No obstant, vosté no negará qu' está escrit en un llenguatge molt elevat, molt correcte ..

—Si senyor, sí, y es per xó que no 'm convè... Conech al públich que freqüenta 'l meu teatro y estich segur que aquest llenguatge correcte y elevat l' humiliaria.

Escena: una platxa ahont la gent de l' *ayga lífa* prenen banyes de mar:

Un setmesó á una fulana:

—¿Sáb de nadar vosté?

La fulana:

—Escolti t'è molts quartos vosté?

—Puch saber á que obeheix aquesta pregunta?

—Si senyor: á ferli compendre que jo no s'è nadar més que de una manera... S'è *nadar en la riquesa.*

Un xitxaretlo qu' está á punt de casarse, parla davant de la sogra y de la núvia en los següents termes:

—Vull casarme dimecres al demati, vull convidar á tots los amichs; vull anar á ca'n Justin, de ca'n Justin a Parque á donar un passeig tots plegats; del Parque al Tibi-dabo y al Tibi-dabo vull que hi haja ball ab orquesta y tot .. y l' endemá al primer tren vull anarme'n á Paris ab la mèva dona...

La sogra:

—Observo, fill mèu, que vols moltes cosas.

La núvia:

—Pero mamá, deixal desfogar. ¿Que no sabs que al qu' está en capella se li donan tots los gustos?

Una criatura s' estima molt á un cunill que crian á casa seva.

Pero 'l cunill s' ha fet gros y arriba l' ocasió de matarlo.

La criatura, no hi pot fer més... L' hi espurnejan los ulls. ¡L' estimava tant!...

La seva mare:

—Vaja, fill, veig que tens bon cor..... Suposo que quan serà cuit no 'n menjarás...

Lo xaval sumicant:

—Y no que no 'n menjaré... No més sucaré pá ab la salsa.

A un exagerat un exagerat y mitj.

—Tinch una constitució tant sensible al fret, diu un fulano, que al hivern no puch treure la clau del pany... No més que l' ayre que passa pèl forat, me costipa.

—Pitjor jo, respon un altre. ¿Creurá vosté que al hivern haig d' obrir la tapa del rellotje ab molta precaució? L' ayre que mou al obrirse 'm fá estornudar.

TRENÇA-CAPS.

XARADAS.

I.

—¿Una-dos-tres!—¿Qué hu-quart prima-prima?—Puja á dir

á la Total del pis quart, si aquesta nit vol venir á Novedats, que farán primera-segona-quarta. Diga que també vindrán la tersa-quarta, la Marta y en Prima-dos.--Vaig volant.

BETAS Y FILS.

II.

La tercera es poca cosa, la primera, universal, la segona, article neutro y la Tot noya com cal.

DEUHEU DE REUS.

SINONIMIA.

Si total un nen hermós va dir la Ció l' altre dia, á Total me n auria ab mon estimat espós.

PEPET DE ARBUGIAS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horizontal: una consonant. —Segona: bestia fina.—Tercera: un aucell.—Quarta: un liquit.—Quinta: vocal.

J. S. y P.

CONVERSA.

—Pepet, ¿qué 'm podrias deixar lo caball per uns quants dias?

—Está malalt, no pot ser. En Ramon Serra te 'l pot deixar més fàcilment puig qu' ell no 'l pot montá, y escolta ¿ahont pensas anar?

—Allá ahont tú has dit.

T. ROMPA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Població catalana.
- 5 9 7 8 9 8 6 2.— »
- 4 2 9 7 8 3 9.—Carré de Barcelona.
- 4 7 9 5 3 9.—Població catalana.
- 1 9 5 3 9.—Nom de home.
- 5 6 7 9.—Carré de Barcelona.
- 5 3 8.— »
- 1 3.— »
- 4.—Una lletra.

UN BOTIQUÍ APRENENT.

TRENÇA-CAPS.

L' AVI DE 'N TUNIS.

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo títol de una pessa catalana.

PEPET DE ARBUGIAS.

GEROGLIFICH.

×××
AAA
III
I
AAA

ORELLUT DEL BRUGH.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª.—*Ma-ho-me-ta-na.*
- 2. ID. 2.ª.—*Fa-bé.*
- 3. ANAGRAMA.—*Ma-Am.*
- 4. CONVERSA.—*Olot.*
- 5. ROMBO.—
E
FUS
FAGOT
EUGENIO
SONDA
TIA
O
- 6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fermina.*
- 7. TRENÇA CAPS.—*Santa Coloma de Farnés.*
- 8. GEROGLIFICH.—*Un as val per onze.*

CURACIÓ SEGURA

DEL

CÓLERA

PER

Dr. TUNISI

Un folleto de 32 páginas

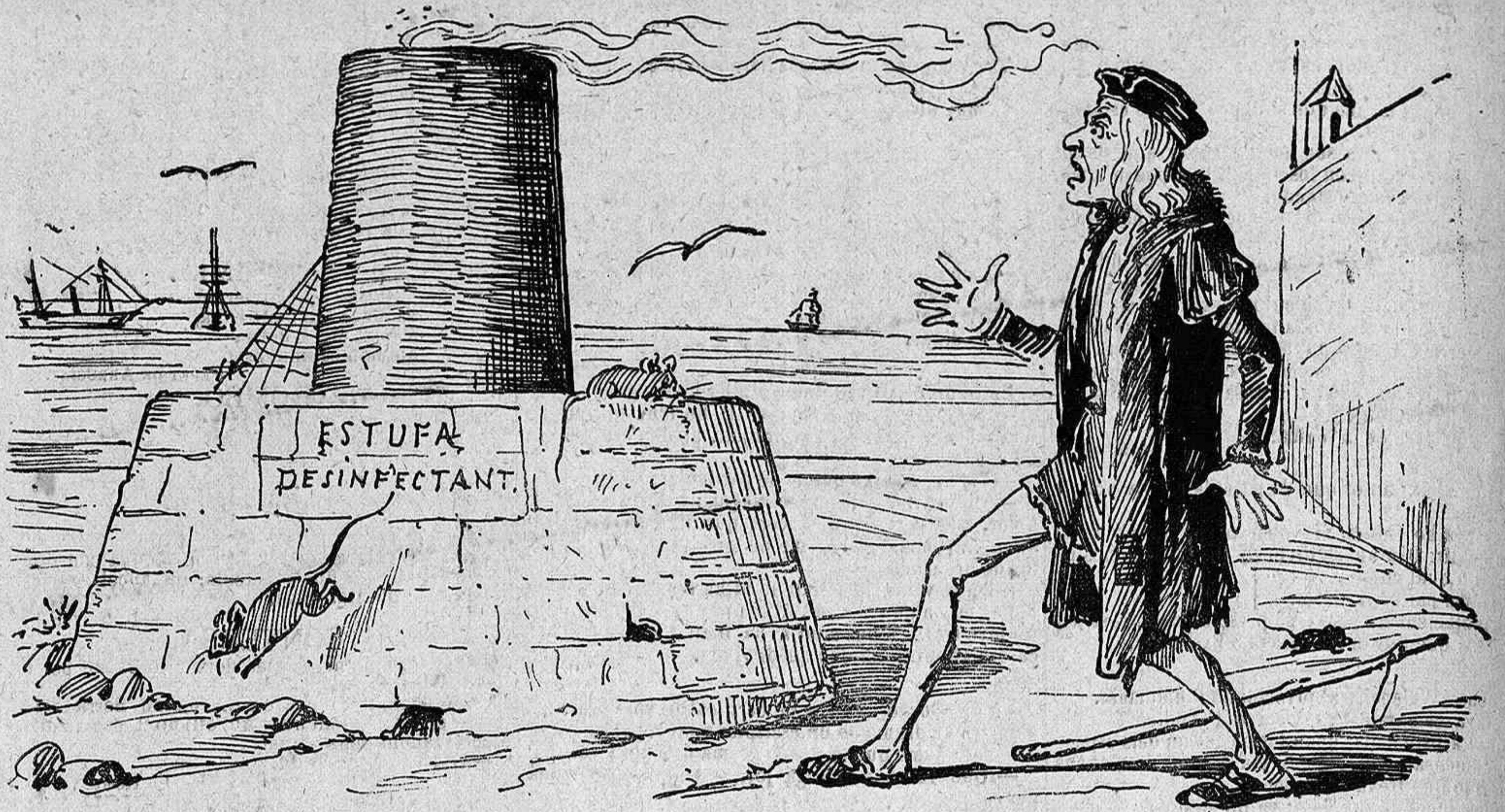
Preu 4 rs.

Se ven en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

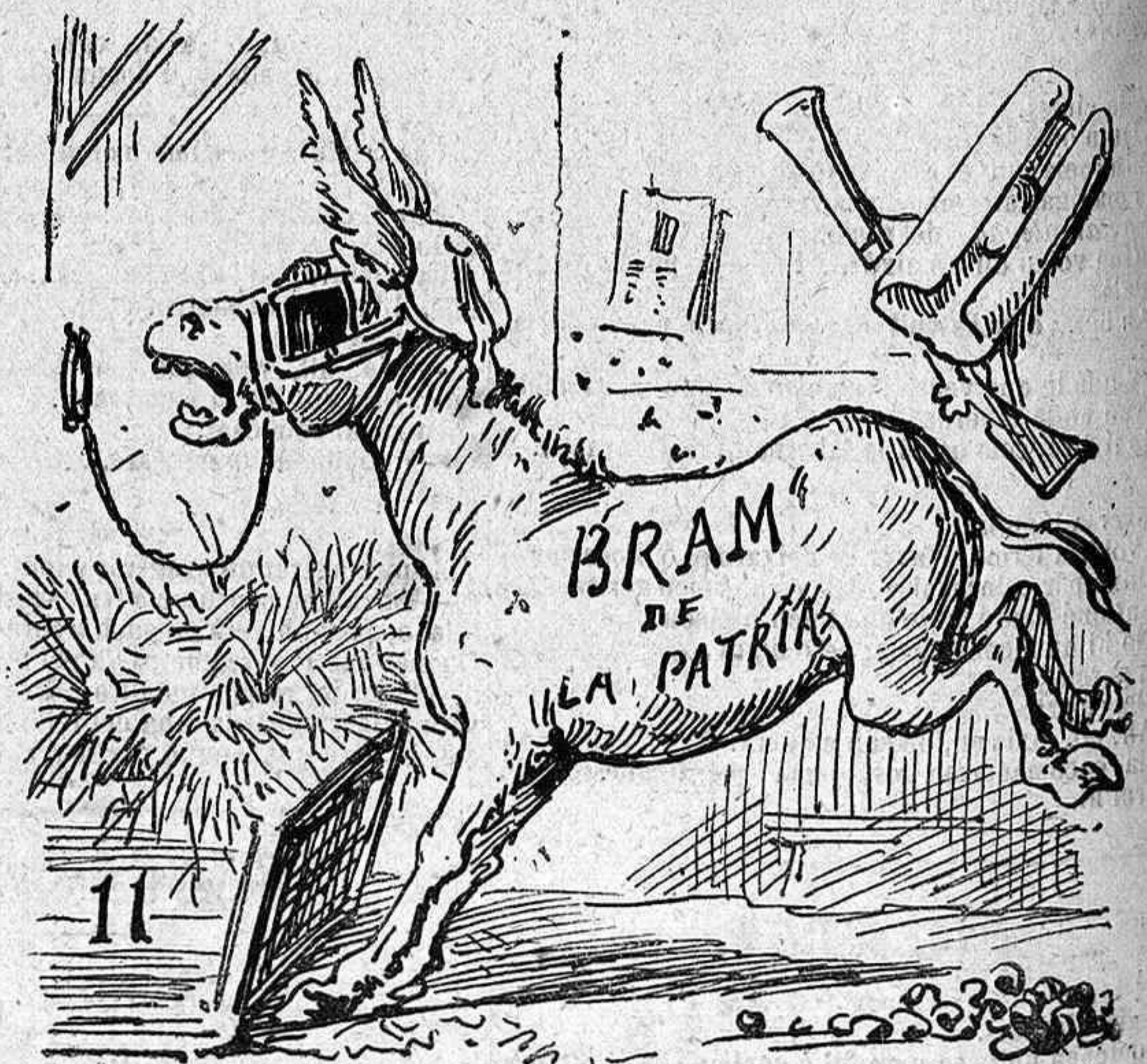
TRAGERIAS BARCELONINAS.

Colón ha vingut á Barcelona per veure si 'l seu monument té 'l cólera y ¡horror! l' ha trobat convertit en una estufa desinfectant.

Recibiment que aquestos días s' ha dispensat als diaris de Madrit.

Quan la patria está en perill, cadascú fá del seu ofici.